

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Kurz: Didaktika češtiny jako cizího jazyka

Projekt: Zvýšení kvality vzdělávání a začleňování žáků s OMJ

Reg. číslo: CZ.07.4.68/0.0/0.0/16_037/0000299

Spolupráce učitele s asistentem pedagoga při výuce žáků s odlišným mateřským jazykem

MGR. ALENA JONÁŠOVÁ

Obsah

- ▶ Kdo je asistent pedagoga
- ▶ Role asistenta při výuce žáků s OMJ
- ▶ Spolupráce pedagoga s asistentem
- ▶ Legislativa a finance
- ▶ Další informace
- ▶ Zdroje, tipy, materiály

Kdo je asistent pedagoga

- ▶ Náplň práce vychází ze školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících
- Spolupráce s učitelem na výuce žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky
- Pomoc při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků
- Individuální a skupinová podpora žáků při přípravě na výuku

! DŮLEŽITÉ !

- 1) Asistent je asistentem pedagoga
- 2) Cílem je postupné osamostatňování žáků

Kvalifikační předpoklady

- ▶ Střední vzdělání s maturitou a odpovídající pedagogické vzdělání (SŠ, VOŠ nebo VŠ zaměřenou na pedagogiku) nebo kvalifikační kurz pro asistenty pedagoga
- ▶ Charakteristika AP

Vztah
k dětem

Empatie

Spolupráce

Komunikace

Znalosti

Role asistenta při výuce žáků s OMJ

Pomoc s přípravou na příchod žáka s OMJ

Pocit bezpečí a jistoty

Orientace ve škole

Porozumění pokynům
učitelů

Motivace

Začlenění do kolektivu

Spolupráce s učitelem – příprava na výuku, tvorba IVP a PLPP

Komunikace s rodiči

Práce v hodině

Doučování ČDJ

Příprava na výuku

...

Dvojazyčný asistent pedagoga

- ▶ Ovládá češtinu + další jazyk
- ▶ Mediátor mezi původní kulturou žáků a českou kulturou
- ▶ Komunikace a spolupráce s rodiči

Více informací:

Kurz <https://www.meta-ops.cz/kurz-pro-asistenty-pedagoga>

Video <https://www.meta-ops.cz/dvojazyzni-asistenti-pedagoga>
<https://www.youtube.com/watch?v=xXby9-AtMhE>

Publikace

https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_dvojazyzni_asistenti.pdf
https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_hleda_se_dvojazyzny_asistent.pdf

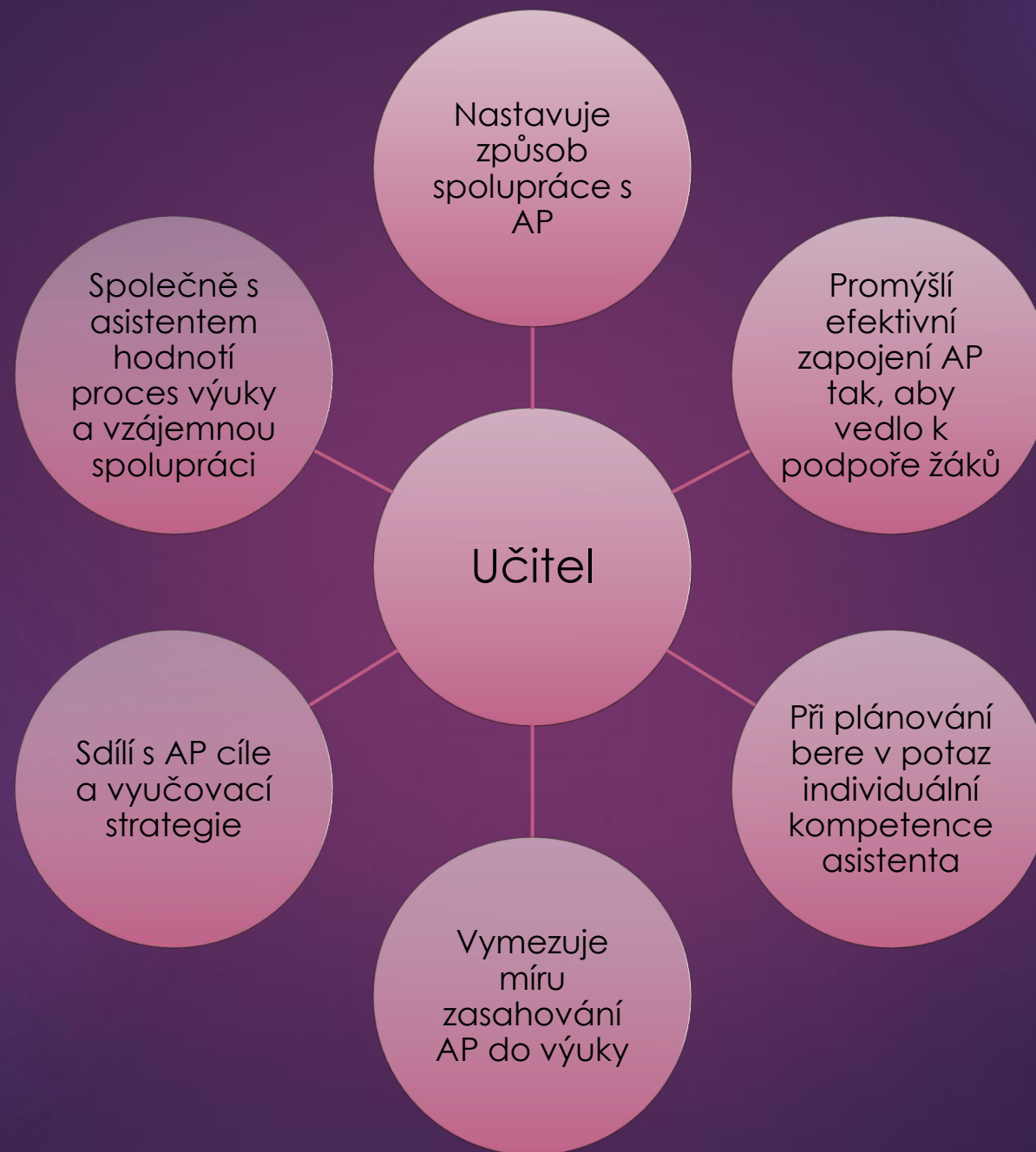
Spolupráce pedagoga a asistenta

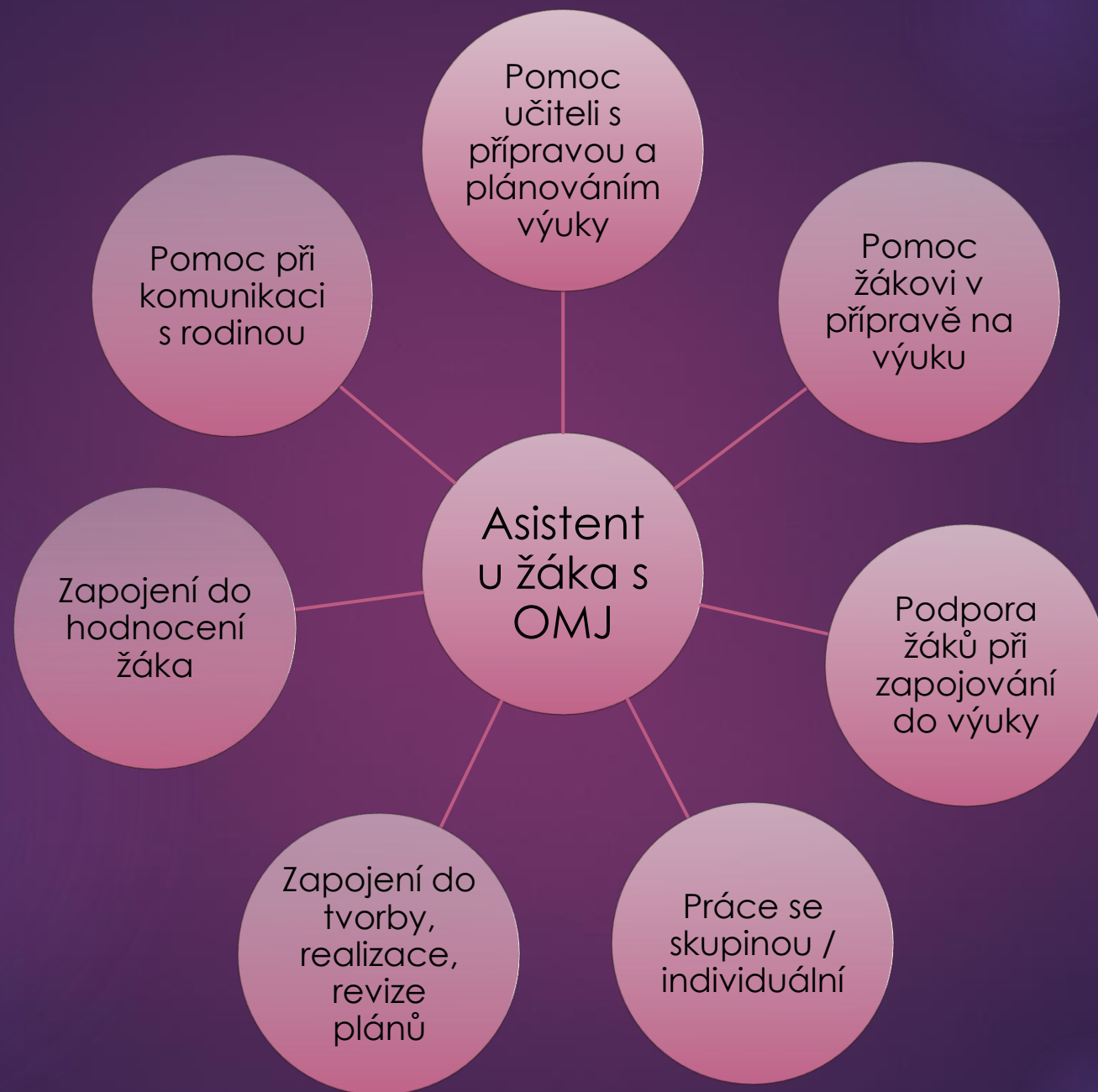
► Výhody práce s asistentem

- a) Konzultace a sdílení nápadů, myšlenek, metod a přístupů
- b) Nové výukové strategie
- c) Společné řešení problémů a náročných situací
- d) Snazší monitorování výsledků žáků, jejich hodnocení

► Předpoklady

- 1) Dobrovolnost
- 2) Rovnost
- 3) Sdílený cíl
- 4) Různorodost

Možnosti spolupráce

► Při práci s celou třídou

- 1) Jeden učí, druhý pozoruje
- 2) Jeden učí, druhý se „nechává unášet“ (drift)
- 3) Jeden učí, druhý podporuje
- 4) Oba učí

► Při práci ve skupinách

- 1) Úkoly do skupin
- 2) Výuka na stanovištích
- 3) Paralelní výuka
- 4) Alternativní výuka

Představení asistenta dětem a rodičům

- ▶ Představení dětem, forma oslovování
- ▶ Není vhodné, aby učitel zmiňoval, ke kterému žákovi je asistent přiřazen
- ▶ Představení rodičům a stanovení kompetencí

PŘÍKLAD Z PRAXE

„Se svolením třídní učitelky jsem požádala vedení, zda mohu oslovit rodiče na začátku naší spolupráce. Učitelka připravila seznam, co očekává od rodičů, co od žáka. Přeložila jsem i další doporučení pro rodiče a vytvořila seznam rozdílů ukrajinského a českého školství, aby rodiče věděli, co je tu jinak. To nám hodně pomáhalo. Za rok jsme měli celkem tři setkání s každou rodinou.“

Legislativa a finance

- ▶ Žáci s nedostatečnou znalostí ČJ patří mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- ▶ S novelou školského zákona a vyhláškou č. 27/2016 Sb. je v případě žáků s OMJ bez znalosti vyučovacího jazyka asistent pedagoga jedním z možných podpůrných opatření ve 3. stupni PO
 - Rozsah úvazku asistenta pedagoga může být v rozmezí 0,25 - 1,0 úvazku
 - Finanční prostředky na AP jsou škole přiděleny dle vyhlášky
- ▶ Pokud AP není přiznán jako podpůrné opatření:
 - Rozvojové a grantové programy MŠMT
 - Fondy EU – Podpora asistentů pedagoga z OPV VV
 - Hl.m. Praha vyhlásila výzvu č. 49 - Začleňování a podpora žáků s odlišným mateřským jazykem – školy mohou žádat o financování dvojjazyčných školních asistentů, intenzivních kurzů češtiny, doučování aj.

Příklady z praxe

- ▶ „V šesté třídě byla žákyně, kterou jsem doučovala. Učitelka mi říkala, co momentálně probírají a co všechno je potřeba jí dovysvětlit. Potřebovala pomoci s porozuměním. **Učitelka mi předem říkala, co se bude dít v hodině, a podle toho jsem se řídila při přípravě na doučování.** Učitelka se pak po celou dobu ptala, jak nám to jde a jak to žákyně zvládá. Když jsem nevěděla, tak mne nasměrovala. Spolupráce s ní byla velmi dobrá.“
- ▶ „V první třídě jsem přiměla paní učitelku, aby zavedla skupinovou výuku ve třídě. Rozdělily jsme všech 26 dětí do skupin a hned jsme měly větší přehled, kdo co zvládá. Ihned po vyučování jsme probíraly, co se bude dít další den. Učitelka byla velice vstřícná. **Byla jsem ráda, že mne bere jako kolegyni,** i když na začátku jsme někdy měly odlišné názory.“
- ▶ „Když jsem působila na druhém stupni, celá má práce spočívala mimo výuku ve třídách. Takže jsem poprosila, aby mi učitelé předem posílali témata vyučovacích hodin a rozsah učiva. **Vytvářela jsem takový glosář. Hledali jsme informace v ukrajinštině a v ruštině** (podle mateřského jazyka žáků) a připravovali jsme se předem na to, co budou probírat ve třídě. Do svých sešitů si děti lepily **klíčová slova**. To jim dost pomáhalo. Domlouvaly jsme se s učitelkou na zjednodušování otázek k testům a to taky pomohlo. Společně jsme řešily i **hodnocení, množství učiva a stupeň znalostí,** co by měl žák umět.“

Zdroje, tipy, materiály

► Weby:

www.asistentpedagoga.cz

► Články:

<http://www.asistentpedagoga.cz/zakony-a-vyhlasky/>

<https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/14327/zaclenovani-zaku-s-jazykovou-barierou-do-vyuky-s-vyuzitim-asistenta-pedagoga.html/>

► Metodiky, manuály:

Standard práce AP:

<https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/standard-pap.pdf>

Manuál spolupráce U a AP:

https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/manual_ucitel-asistent_0_0.pdf

Metodika práce s AP:

<http://inkluzie.upol.cz/ebooks/metodika-prurez-02/metodika-prurez-02.pdf>

► Dobrá praxe:

Dvojjazyční asistenti

https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_dvojjazycni_asistenti.pdf

https://www.meta-ops.cz/sites/default/files/meta_hleda_se_dvojjazycny_asistent.pdf

► Kurzy:

<http://www.inbaze.cz/kurz-zaklady-prace-asistenta-pedagoga-s-detmi-s-omj/>

<https://www.meta-ops.cz/kurz-pro-asistenty-pedagoga>